

December 2012

**SMERNICE ZA PRISTOJNE ORGANE ZA NADZORSKLADNOSTI Z
ZAKONODAJO EU GLEDE:**

Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004

ter

Direktive Sveta 90/496/EGS z dne 24. septembra 1990 o označevanju hranilne vrednosti živil

in

Direktive 2002/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. junija 2002 o približevanju zakonodaj držav članic o prehranskih dopolnilih

**v zvezi z določitvijo dovoljenih odstopanj za hranilne vrednosti,
navedene na oznaki**

POMEMBNA IZJAVA O OMEJITVI ODGOVORNOSTI

„Ta dokument nima uradne pravne veljave in v primeru spora je za razlago prava dokončno odgovorno Sodišče Evropske unije“

Opomba

Ta dokument se razvija in se bo dopolnjeval tako, da se bodo upoštevale izkušnje pristojnih organov oziroma zbrane informacije

1. UVOD

Dovoljena odstopanja pri označevanju hranilne vrednosti so pomembna, saj je nemogoče, da bi živila vedno vsebovala točno takšne količine hranil, kot so navedene na oznaki, saj nanje vplivajo naravne spremembe ter spremembe v proizvodnji in med skladiščenjem. Vendar pa vsebnost hranil v živilih ne sme bistveno odstopati od vrednosti, navedenih na oznaki, če bi zaradi takšnih odstopanj lahko prišlo do zavajanja potrošnikov.

Ta dokument je bil pripravljen po medsebojnem dogovoru med službami Komisije in predstavniki držav članic. Smernice v tem dokumentu se ne smejo obravnavati kot uradna razlaga zakonodaje, saj lahko takšno razlago podajo izključno pravosodni organi, tj. nacionalna sodišča in Sodišče Evropske unije.

Po sklenitvi dogovora o teh smernicah se države članice opozarja, da se vsak nadzor, ki se izvaja zaradi preverjanja skladnosti z ustreznimi zahtevami za označevanje in pri katerem se uporabljajo navedena dovoljena odstopanja, upošteva v večletnih nacionalnih načrtih nadzora, kot zahteva člen 41 Uredbe (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali¹ (v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 882/2004). Poleg tega morajo države članice Komisiji vsako leto poročati o rezultatih takšnega nadzora v skladu s členom 44 Uredbe (ES) št. 882/2004. V tem okviru se države članice spodbuja, da Komisiji predložijo informacije o številu opravljenih preskusov, kategorijah preskušanih živil, rezultatih preskusov v primerjavi z nadzorovanimi vrednostmi ter o sprejetih odločitvah, na primer ukrepih, ki so bili sprejeti, če je izmerjena vrednost presegala mejo dovoljenega odstopanja od navedene vrednosti. Na podlagi pridobljenih izkušenj lahko Komisija in države članice obravnavajo prihodnje spremembe smernic in se o njih dogovorijo. O tem se morajo ustrezno posvetovati z zainteresiranimi stranmi.

Komisija priporoča pragmatičen in sorazmeren pristop za prilagoditev uradnega nadzora na podlagi teh smernic EU o dovoljenih odstopanjih. Zato bi bilo za nemoten prehod sprejemljivo zagotoviti določeno prehodno obdobje, ki se konča najpozneje 13. decembra 2014. O tem bi bilo treba obvestiti gospodarske subjekte. Države članice, ki so nacionalne določbe o dovoljenih odstopanjih sprejele pred izdajo teh smernic, lahko nemoten prehod uveljavijo tudi pri nadzoru izdelkov, ki so bili označeni pred ali med takšnim prehodnim obdobjem.

1.1 Področje uporabe teh smernic

Ta dokument (v nadaljnjem besedilu: te smernice) je bil pripravljen, da se določijo smernice za nadzorne organe držav članic in nosilce živilske dejavnosti v zvezi z dovoljenimi odstopanji pri označevanju hranilne vrednosti. Dovoljena odstopanja pomenijo sprejemljive razlike med hranilnimi vrednostmi, navedenimi na oznaki, in tistimi, ki so bile ugotovljene v sklopu uradnega nadzora, v zvezi z „označbo hranilne vrednosti“ ali „označevanjem hranilne vrednosti“, kot je opisano v Uredbi (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom² in v Direktivi Sveta 90/496/EGS z dne 24. septembra 1990 o označevanju hranilne vrednosti živil³, ter v zvezi z označevanjem hranilne vrednosti prehranskih dopolnil, kot je opisano v Direktivi 2002/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. junija 2002 o približevanju zakonodaj držav članic o prehranskih dopolnilih⁴. Te smernice na splošno veljajo tudi za označevanje hranilne vrednosti živil v skladu z Uredbo (ES) št. 1925/2006/ES Evropskega Parlamenta in Sveta o dodajanju vitaminov, mineralov in nekaterih drugih snovi živilom⁵ ter z Uredbo (ES) št. 1924/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o

¹ UL L 165, 30.4.2004, str. 1–141.

² UL L 304, 22.11.2011, str. 18.

³ UL L 276, 6.10.1990, str. 40.

⁴ UL L 183, 12.7.2002, str. 51.

⁵ UL L 404, 30.12.2006, str. 26.

prehranskih in zdravstvenih trditvah na živilih⁶. Smernice glede takšnih dovoljenih odstopanj so podane v oddelkih 3 in 4 tega dokumenta.

Nadzorni organi držav članic merijo količine hranil in drugih snovi v živilih zaradi nadzora skladnosti s količinami hranil in drugih snovi, ki so določene v pogojih za uporabo prehranskih trditev iz Priloge k Uredbi (ES) št. 1924/2006 in v pogojih za uporabo zdravstvenih trditev, ki so odobrene na podlagi izvedbenih ukrepov iz navedene uredbe. Dovoljena odstopanja za takšen nadzor so določena v oddelku 5 tega dokumenta.

Nadzorni organi držav članic merijo količine vitaminov in mineralov, dodanih živilom v skladu z Uredbo (ES) št. 1925/2006/ES, zaradi nadzora skladnosti s količinami hranil, ki so navedene na oznaki hranilne vrednosti. Dovoljena odstopanja za takšen nadzor so določena v oddelku 5 tega dokumenta.

Te smernice ne zajemajo dovoljenih odstopanj od navedene vrednosti za količine vitaminov in mineralov, dodanih živilom, če je njihovo dodajanje obvezno v skladu z nacionalnimi določbami, kot je opisano v členu 11 Uredbe (ES) št. 1925/2006. Poleg tega te smernice ne zajemajo dovoljenih odstopanj od navedenih vrednosti za živila, ki jih ureja Direktiva 2009/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o živilih za posebne prehranske namene⁷.

1.2 Zakonodajni okvir v zvezi z nadzorom vrednosti hranil, navedenih na oznaki

Člen 17 Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane⁸ (Splošna živilska zakonodaja) določa, da so države članice odgovorne za izvajanje živilske zakonodaje ter za spremljanje in preverjanje, ali nosilci živilske dejavnosti in dejavnosti proizvodnje krme izpolnjujejo ustrezne zahteve živilske zakonodaje v vseh fazah proizvodnje, predelave in distribucije. V ta namen države članice vzdržujejo sistem uradnega nadzora in izvajajo druge okoliščinam primerne ukrepe.

Člen 3 Uredbe (ES) št. 882/2004 določa, da države članice zagotovijo, da se uradni nadzor opravlja redno, na podlagi tveganj in z ustrezno pogostostjo, da se dosežejo cilji navedene uredbe ob upoštevanju:

- znanega tveganja, povezanega z živalmi, krmo ali živil, nosilci dejavnosti na področju krme ali živil, uporabo krme ali živil ali katerim koli procesom, materialom, snovjo, dejavnostjo ali operacijo, ki lahko vpliva na varnost krme ali živil, zdravstveno varstvo živali in dobro počutje živali;
- poročil o preteklosti nosilcev dejavnosti na področju krme ali živil glede skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali;
- zanesljivosti katerih koli lastnih kontrol, ki so bile opravljene; in
- kakršnih koli informacij, ki bi lahko nakazovale neskladnost.

Uradni nadzor se enako skrbno opravi za izvoz iz Unije, za dajanje na trg v Uniji in za vnose iz tretjih držav. Države članice sprejmejo tudi vse potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se proizvodi, namenjeni odpremi v drugo državo članico, nadzorujejo enako skrbno kakor proizvodi, namenjeni dajanju na trg na njihovem ozemlju.

⁶ UL L 404, 30.12.2006, str. 9.

⁷ UL L 124, 20.05.2009, str. 21.

⁸ UL L 31, 1.2.2002, str. 1.

Kar zadeva nadzor hranilnih vrednosti, navedenih na oznaki, se poleg zgoraj navedenih določb o splošnem nadzoru upoštevajo trije zakonodajni akti:

- **Uredba (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom;**
- **Direktiva Sveta 90/496/EGS z dne 24. septembra 1990 o označevanju hranilne vrednosti živil;**
- **Direktiva 2002/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. junija 2002 o približevanju zakonodaj držav članic o prehranskih dopolnilih.**

Uredba (EU) št. 1169/2011 se bo uporabljala od 13. decembra 2014, Direktiva 90/496/EGS pa bo na ta dan razveljavljena.

Brez poseganja v posebne določbe iz različnih zakonodajnih aktov pravila o označevanju hranilne vrednosti iz enega, dveh ali vseh treh zakonodajnih aktov, navedenih zgoraj, veljajo tudi za Uredbo (ES) št. 1924/2006/ES, Uredbo (ES) št. 1925/2006 in Direktivo 2009/39/ES.

Direktiva 90/496/EGS in Uredba (EU) št. 1169/2011 določata, da morata biti energijska vrednost in vsebnost hranila na oznaki navedeni kot „povprečna vrednost“, kar pomeni vrednost, ki najbolje predstavlja količino hranila, ki ga vsebuje dano živilo, in ki upošteva naravno spremenljivost živil, sezonske spremembe, način prehrane in druge dejavnike, ki lahko povzročijo spremembo dejanske vrednosti. Navedene vrednosti so, glede na posamezen primer, povprečne vrednosti, ki temeljijo na:

- a) proizvajalčevi analizi živila;
- b) izračunu iz znanih ali dejanskih povprečnih vrednosti uporabljenih sestavin;
- c) izračunu iz splošno veljavnih in sprejetih podatkov.

2. SPLOŠNA NAČELA

Dejanska količina hranila v izdelku se lahko razlikuje od vrednosti, navedene na oznaki, zaradi dejavnikov, kot so izvor vrednosti (vrednosti so pridobljene iz literature in izračunane na osnovi recepta namesto z analizo), točnost analize, spremembe v surovinah, vpliv predelave, stabilnost hranil ter pogoji med skladiščenjem in čas skladiščenja.

2.1 Dovoljena odstopanja in vprašanja glede varnosti hrane

Pri določanju dovoljenih odstopanj za vitamine in minerale, dodane živilom, vključno s prehranskimi dopolnili, je treba upoštevati dejavnik varnosti živil. Zaradi prekomernega vnosa vitaminov in mineralov lahko pride do neželenih učinkov, zato je treba v primeru, da se dodajajo hrani ali so prisotni v prehranskih dopolnilih, določiti njihove največje količine. Določbe o določitvi največjih količin vitaminov in mineralov so navedene v Uredbi (ES) št. 1925/2006 o dodajanju vitaminov, mineralov in nekaterih drugih snovi živilom in v Direktivi 2002/46/ES o prehranskih dopolnilih. Razpon dovoljenega odstopanja od navedene vrednosti lahko presega največjo količino vitaminov ali mineralov, dodanih živilom ali prisotnih v prehranskih dopolnilih, ki je usklajena na ravni EU v skladu z določbami iz Uredbe (ES) št. 1925/2006 o dodajanju vitaminov, mineralov in nekaterih drugih snovi živilom ter z določbami iz Direktive 2002/46/ES o prehranskih dopolnilih. V tem primeru ima največja količina prednost pred razponom dovoljenega odstopanja od navedene vrednosti in zato lahko omeji zgornjo mejo dovoljenega odstopanja od navedene vrednosti.

Če države članice nimajo usklajenih pravil o največjih količinah v živilih in prehranskih dopolnilih, lahko določijo nacionalna pravila v skladu s členoma 34 in 36 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Vendar pa morajo pri tem upoštevati tudi merila iz Uredbe (ES) št. 1925/2006 in Direktive 2002/46/ES. Če razpon dovoljenega odstopanja od navedene vrednosti presega največjo količino, ki so jo države članice določile v nacionalnih pravilih v skladu s členoma 34 in 36 Pogodbe o delovanju Evropske unije in ob upoštevanju meril iz Uredbe (ES) št. 1925/2006 in Direktive 2002/46/ES, se lahko ohrani sedanja praksa obravnavanja takih zadev, ki se je uporabljala pred sprejetjem teh smernic.

Takoj ko bodo v okviru zakonodaje EU določena usklajena pravila o največjih količinah vitaminov in mineralov v živilih in prehranskih dopolnilih, je treba preveriti, ali je treba te smernice spremeniti.

2.2 Skladnost med rokom uporabnosti

Izmerjena vrednost mora ostati znotraj meja dovoljenega odstopanja od navedene vrednosti med celotnim rokom uporabnosti.

2.3 Uporaba razponov dovoljenih odstopanj iz oddelkov 3 in 5.2 teh smernic

Dovoljena odstopanja pri označevanju hranilne vrednosti so pomembna, saj je nemogoče, da bi živila vedno vsebovala povsem enako energijsko vrednost in povsem enake količine hranil, kot so navedene na oznaki, saj nanje vplivajo naravne spremembe ter spremembe v proizvodnji in med skladiščenjem. Vendar pa vsebnost hranil v živilih ne sme bistveno odstopati od vrednosti, navedenih na oznaki, če bi zaradi takšnih odstopanj lahko prišlo do zavajanja potrošnikov. Navedene vrednosti so, glede na posamezen primer, povprečne vrednosti, ki temeljijo na:

- a) proizvajalčevi analizi živila;
- b) izračunu iz znanih ali dejanskih povprečnih vrednosti uporabljenih sestavin ali
- c) izračunu iz splošno veljavnih in sprejetih podatkov.

Ne glede na to, kako so pridobljene označbe hranilne vrednosti, morajo nosilci živilske dejavnosti ravnati v dobri veri, da zagotovijo visoko stopnjo točnosti navedenih označb hranilne vrednosti. Zlasti morajo biti navedene vrednosti približno enake povprečnim vrednostim več serij živila in ne smejo biti enake skrajni zgornji ali spodnji meji določenega razpona dovoljenega odstopanja. Navedena vrednost hranila, katerega vnos želijo potrošniki na splošno zmanjšati (na primer maščobe, sladkorji in sol/natrij), ne sme biti v spodnjem delu razpona dovoljenega odstopanja, če je izmerjena ali izračunana povprečna vrednost višja kot ta navedena vrednost. Poleg tega navedena vrednost hranila, ki ga potrošniki želijo na splošno uživati v večjih količinah, ne sme biti v zgornjem delu razpona dovoljenega odstopanja, če je izmerjena ali izračunana povprečna vrednost nižja kot ta navedena vrednost.

2.4 Vidiki, ki se morajo upoštevati, če je izmerjena vrednost zunaj meja dovoljenega odstopanja navedene vrednosti

Če je izmerjena vrednost zunaj meja dovoljenega odstopanja navedene vrednosti, se s posebno oceno presodi, ali je treba ukrepati. Pri tem je treba upoštevati vidike, kot so na primer:

- a) zadevno hranilo,
- b) obseg odmika,
- c) vrsto odstopanja (previsoka ali prenizka vrednost) v zvezi z zadevnim hranilom,
- d) visoko naravno spremenljivost hranila, vključno z upoštevanjem sezonskega nihanja,
- e) zelo visoko hitrost razgradnje hranil v nekaterih živilskih matriksih,
- f) zelo visoko analitično raznolikost hranil v določenem živilskem matriksu,
- g) zelo nizko stopnjo homogenosti izdelka, zaradi katere so razlike v vsebnosti hranila v izdelku zelo velike in niso posledica postopka vzorčenja,
- h) skladnost večine vzorcev iz serije z dovoljenim odstopanjem, če so ti podatki na voljo,
- i) veljavnost proizvajalčevega postopka za določitev navedene hranilne vrednosti,
- j) kako na splošno poteka notranji nadzor v podjetju,
- k) predhodne težave ali sankcije, naložene podjetju.

Ti vidiki vplivajo na strogost sankcij, če so te potrebne, pa naj gre bodisi za razširjene smernice, opozorila, opomin ali denarne kazni.

Od proizvajalcev se lahko zahteva, da predložijo utemeljitev odklona od dovoljenih odstopanj in podrobnosti o posebnih razlogih za odklone.

3. DOVOLJENA Odstopanja za Označbo Hranilne Vrednosti na Živilih, ki niso Prehranska Dopolnila

Za označbo hranilne vrednosti hranil, za katera so podane prehranske ali zdravstvene trditve v skladu z Uredbo 1924/2006/ES, kot tudi za dodane vitamine in minerale v skladu z Uredbo 1925/2006/ES se lahko uporabljajo različna dovoljena odstopanja, ki so določena v oddelku 5.

Naštete vrednosti dovoljenih odstopanj vključujejo merilno negotovost, povezano z izmerjeno vrednostjo. Zato pri odločanju, ali je izmerjena vrednost v skladu z navedeno vrednostjo, ni treba upoštevati dodatnih stopenj merilne negotovosti.

Tabela 1: Dovoljena odstopanja za živila, ki niso prehranska dopolnila, vključno z merilno negotovostjo

	Dovoljena odstopanja za živila (vključno z merilno negotovostjo)	
Vitamini	+50 %**	-35 %
Minerali	+45 %	-35 %
Ogljikovi hidrati, sladkorji, beljakovine, prehranske vlaknine	< 10 g na 100 g: 10–40 g na 100 g: > 40 g na 100 g:	±2 g ±20 % ±8 g
Maščobe	< 10 g na 100 g: 10–40 g na 100 g: > 40 g na 100 g:	±1,5 g ±20 % ±8 g
Nasičene maščobne kisline, enkrat nenasičene maščobne kisline, večkrat nenasičene maščobne kisline	< 4 g na 100 g: ≥ 4 g na 100 g:	±0,8 g ±20 %
Natrij	< 0,5 g na 100 g: ≥ 0,5 g na 100 g:	±0,15 g ±20 %
Sol	< 1,25 g na 100 g: ≥ 1,25 g na 100 g:	±0,375 g ±20 %

** za vitamin C v tekočinah se lahko sprejmejo višje zgornje vrednosti dovoljenega odstopanja

Primer 1:

- Živilo, ki ima na označbi hranilne vrednosti navedeno 8,5 g sladkorja in nima podane trditve o vsebnosti sladkorja.
- Glede na smernice za zaokroževanje iz oddelka 6 živilo vsebuje od 8,45 do 8,54 g sladkorja/100 g.
- Spodnja meja dovoljenega odstopanja: najnižja vrednost (8,45), zmanjšana za spodnjo mejo dovoljenega odstopanja za sladkorje iz oddelka 3, ki je 2 g; $8,45 - 2 = 6,45$ g/100 g; torej je glede na smernice za zaokroževanje iz oddelka 6 spodnja meja dovoljenega odstopanja enaka 6,5 g/100 g.
- Zgornja meja dovoljenega odstopanja: najvišja vrednost (8,54), povečana za zgornjo mejo dovoljenega odstopanja za sladkorje iz oddelka 3, ki je 2 g; $8,54 + 2 = 10,54$ g/100 g; torej je glede na smernice o zaokrožanju iz oddelka 6 zgornja meja dovoljenega odstopanja enaka 11 g/100 g.
- Če se v sklopu uradnega nadzora ugotovi, da je vsebnost sladkorja:
 - znotraj razpona od 6,5 do 11 g/100 g, je ta izdelek znotraj meja dovoljenega odstopanja glede na merila iz oddelka 3;
 - med navedeno vrednostjo (8,5 g) in zgornjo mejo dovoljenega odstopanja, je treba preveriti skladnost z oddelkom 2.3;

– zunaj razpona od 6,5 do 11 g/100 g, je treba upoštevati oddelek 2.4, ki podaja primere vidikov, ki jih je treba upoštevati, če je izmerjena vrednost zunaj meja dovoljenega odstopanja navedene vrednosti.

4. DOVOLJENA Odstopanja za Vitamine in Minerale v Prehranskih Dopolnilih

Dovoljena odstopanja za vitamine in minerale v prehranskih dopolnilih so določena ob upoštevanju vseh dejavnikov, ki povzročajo razlike: navedene vrednosti dovoljenih odstopanj vključujejo merilno negotovost, povezano z izmerjeno vrednostjo. Zato pri odločanju, ali je izmerjena vrednost v skladu z navedeno vrednostjo, ni treba upoštevati dodatnih stopenj merilne negotovosti.

Tabela 2: Dovoljena odstopanja za prehranska dopolnila, vključno z merilno negotovostjo

	Dovoljena odstopanja za prehranska dopolnila (vključno z merilno negotovostjo)	
Vitamini	+50 %**	–20 %
Minerali	+45 %	–20 %

** za vitamin C v tekočinah se lahko sprejmejo višje zgornje vrednosti dovoljenega odstopanja

Primer 2:

- Prehransko dopolnilo, ki ima na označbi hranilne vrednosti navedenih 125 µg folne kisline na enoto in nima podane trditve o vsebnosti folne kisline.
- Glede na smernice za zaokroževanje iz oddelka 6 to dopolnilo vsebuje od 124,5 do 125,4 µg folne kisline na enoto.
- Spodnja meja dovoljenega odstopanja: najnižja vrednost (124,5), zmanjšana za spodnjo mejo dovoljenega odstopanja za vitamine iz oddelka 4, ki je 20 % (20 % od 124,5 = 24,9); $124,5 - 24,9 = 99,6$ µg na enoto; torej je glede na smernice za zaokroževanje iz oddelka 6 spodnja meja dovoljenega odstopanja enaka 99,6 µg na enoto.
- Zgornja meja dovoljenega odstopanja: najvišja vrednost (125,4), povečana za zgornjo mejo dovoljenega odstopanja za vitamine iz oddelka 4, ki je 50 % (50 % od 125,4 = 62,7); $125,4 + 62,7 = 188,1$ µg na enoto; torej je glede na smernice za zaokroževanje iz oddelka 6 zgornja meja dovoljenega odstopanja enaka 188 µg na enoto.
- Če se v sklopu uradnega nadzora ugotovi, da je vsebnost folne kisline:
 - znotraj razpona od 99,6 do 188 µg na enoto, je ta izdelek znotraj meja dovoljenega odstopanja glede na merila iz oddelka 4;
 - zunaj razpona od 99,6 do 188 µg na enoto, je treba upoštevati oddelek 2.4, ki podaja primere vidikov, ki jih je treba upoštevati, če je izmerjena vrednost zunaj meja dovoljenega odstopanja navedene vrednosti.

5. DOVOLJENA ODPSTOPANJA ZARADI NADZORA SKLADNOSTI KOLIČIN HRANIL IN DRUGIH SNOVI S KOLIČINAMI, DOLOČENIMI V UREDBI 1924/2006/ES, IN NADZORA KOLIČIN VITAMINOV IN MINERALOV, DODANIH ŽIVILOM V SKLADU Z UREDBO 1925/2006/ES

Ta oddelek se uporablja za hranila in druge snovi, za katere je podana prehranska ali zdravstvena trditev v skladu z Uredbo 1924/2006/ES, in za dodane vitamine in minerale v skladu z Uredbo 1925/2006/ES.

Nadzorni organi držav članic merijo količine hranil in drugih snovi v živilih zaradi nadzorovanja skladnosti izdelkov, za katere so podane prehranske ali zdravstvene trditve, s količinami hranil in drugih snovi, določenimi v pogojih za uporabo takšnih trditev. Pogoji za uporabo prehranskih trditev so določeni v Prilogi k Uredbi (ES) št. 1924/2006 o prehranskih in zdravstvenih trditvah na živilih, pogoji za uporabo zdravstvenih trditev pa so določeni v izvedbenih ukrepih za odobritev zdravstvenih trditev. Primeri takih hranilnih vrednosti, ki so določene v Prilogi k Uredbi (ES) št. 1924/2006, so količina maščob kot pogoj za trditev, da ima živilo nizko vsebnost maščob, količina vitaminov ali mineralov kot pogoj za trditev, da je živilo vir vitaminov in/ali mineralov, in količine, določene za različne snovi v pogojih za uporabo zdravstvenih trditev. Vse dovoljene prehranske in zdravstvene trditve ter pogoji za njihovo uporabo so objavljeni v registru Unije prehranskih in zdravstvenih trditev⁹.

Poleg tega nadzorni organi držav članic merijo količine vitaminov in mineralov, dodanih živilom, kot je določeno v Uredbi (ES) št. 1925/2006/ES, zaradi nadzorovanja skladnosti s količinami vitaminov in mineralov, ki so navedene na oznaki hranilne vrednosti.

Ne glede na to, ali so upoštewane določbe iz oddelkov 5.1, 5.2, 5.3 ali 5.4, količine ne smejo presežati največjih količin za vitamine in minerale, usklajenih na ravni EU, v skladu z določbami iz Uredbe (ES) št. 1925/2006 o dodajanju vitaminov, mineralov in nekaterih drugih snovi živilom in Direktive 2002/46/ES o prehranskih dopolnilih. Če države članice nimajo usklajenih pravil o največjih količinah v živilih in prehranskih dopolnilih, lahko določijo nacionalna pravila v skladu s členoma 34 in 36 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Vendar pa morajo pri tem upoštevati tudi merila iz Uredbe (ES) št. 1925/2006 in Direktive 2002/46/ES. Če razpon dovoljenega odstopanja od navedene vrednosti presega največjo količino, ki so jo države članice določile v nacionalnih pravilih v skladu s členoma 34 in 36 Pogodbe o delovanju Evropske unije in ob upoštevanju meril iz Uredbe (ES) št. 1925/2006 in Direktive 2002/46/ES, se lahko ohrani sedanja praksa obravnavanja takih zadev, ki se je uporabljala pred sprejetjem tega dokumenta.

5.1 Navedene vrednosti hranil ali drugih snovi, za katere so podane trditve, so enake količinam hranil ali drugih snovi, določenim v pogojih za uporabo takih trditev ali navedene vrednosti vitaminov in mineralov, dodanih živilom, so enake najmanjšim količinam vitaminov in mineralov, ki jih morajo vsebovati živila v skladu z določbami iz Uredbe (ES) št. 1925/2006

Da bi zagotovili, da prehranske in zdravstvene trditve ne zavajajo potrošnikov, zlasti če je zatrjeni hranilni in/ali fiziološki učinek dosežen s pomočjo določene količine hranila ali druge snovi, za katero je podana trditev, se dovoljeno odstopanje, ki vključuje samo merilno negotovost,¹⁰ uporabi za eno stran navedene količine hranila ali druge snovi, določene v pogojih za uporabo trditve. Za drugo stran navedene količine se lahko sprejme dovoljeno odstopanje, ki je večje od merilne negotovosti. Količine hranil in drugih snovi za uporabo prehranskih in zdravstvenih trditev so lahko najmanjše ali največje količine. Če je določena le največja količina, najmanjša pa ne, se za odmik od zgornje strani uporabi le merilna negotovost, za odmik

⁹ <http://ec.europa.eu/nuhclaims/>

¹⁰ Merilna negotovost se izračuna za vsako analizirano vrednost.

od spodnje strani pa se lahko sprejmejo vrednosti znotraj meja dovoljenega odstopanja iz tabele 3 („stran 1 dovoljenega odstopanja“ oziroma „stran 2 dovoljenega odstopanja“). Če je določena le najmanjša količina, najvišja pa ne, se za odmik od spodnje strani uporabi le merilna negotovost, za odmik od zgornje strani pa se lahko sprejmejo vrednosti znotraj meja dovoljenega odstopanja iz tabele 3 („stran 1 dovoljenega odstopanja“ oziroma „stran 2 dovoljenega odstopanja“).

Za vitamine in minerale se za odmike od spodnje strani uporabi samo merilna negotovost, za odmike od zgornje strani pa se lahko sprejmejo vrednosti znotraj zgornje meje razpona dovoljenega odstopanja iz tabele 3 („stran 1 dovoljenega odstopanja“). Poleg tega nadzorni organi držav članic merijo količine vitaminov in mineralov, dodanih živilom, kot je določeno v Uredbi (ES) št. 1925/2006/ES, zaradi nadzorovanja skladnosti s količinami vitaminov in mineralov, ki so navedene na označbi hranilne vrednosti. Za spodnjo stran, kar pomeni za vrednosti, nižje od navedenih vrednosti vitaminov ali mineralov, dodanih živilom, se uporablja dovoljeno odstopanje, ki vključuje samo merilno negotovost; pri vrednostih, višjih od navedenih vrednosti, pa se lahko sprejmejo odmiki od navedene vrednosti, ki so znotraj zgornje meje razpona dovoljenega odstopanja iz tabele 3 („stran 1 dovoljenega odstopanja“).

Tabela 3: Dovoljena odstopanja za živila in prehranska dopolnila zaradi nadzora skladnosti količin hranil in drugih snovi s količinami, določenimi v Uredbi 1924/2006/ES, in nadzora količin vitaminov in mineralov, dodanih živilom v skladu z Uredbo 1925/2006/ES

	Dovoljena odstopanja za živila in prehranska dopolnila	
	Stran 1 dovoljenega odstopanja (vključuje merilno negotovost v določeni smeri, + ali -)	Stran 2 dovoljenega odstopanja
Vitamini	+50 %**	- merilna negotovost
Minerali	+45 %	- merilna negotovost
Ogljikovi hidrati*, beljakovine*, prehranske vlaknine*	< 10 g na 100 g: +4 g 10-40 g na 100 g: +40 % > 40 g na 100 g: +16 g	- merilna negotovost - merilna negotovost - merilna negotovost
Sladkorji*	< 10 g na 100 g: -4 g 10-40 g na 100 g: -40 % > 40 g na 100 g: -16 g	+ merilna negotovost + merilna negotovost + merilna negotovost
Maščobe*	< 10 g na 100 g: -3 g 10-40 g na 100 g: -40 % > 40 g na 100 g: -16 g	+ merilna negotovost + merilna negotovost + merilna negotovost
Nasičene maščobne kisline*	< 4 g na 100 g: -1,6 g ≥ 4 g na 100 g: -40 %	+ merilna negotovost + merilna negotovost
Enkrat nenasičene maščobne kisline,* večkrat nenasičene maščobne kisline*	< 4 g na 100 g: +1,6 g ≥ 4 g na 100 g: +40 %	- merilna negotovost - merilna negotovost
Natrij	< 0,5 g na 100 g: -0,3 g ≥ 0,5 g na 100 g: -40 %	+ merilna negotovost + merilna negotovost
Sol	< 1,25 g na 100 g: -0,75 g ≥ 1,25 g na 100 g: - 40 %	+ merilna negotovost + merilna negotovost

* ne velja za podkategorije

** za vitamin C v tekočinah se lahko sprejmejo višje zgornje vrednosti dovoljenega odstopanja

Primer 3:

- Živilo z dodanim vitaminom C, ki ne vsebuje naravno prisotnega vitamina C in za katerega je podana trditev, da je vir vitamina C.
 - Pogoji za uporabo trditve: 15 % priporočenega dnevnega vnosa (80 mg) na 100 g = 12 mg vitamina C/100 g.
 - Označba hranilne vrednosti živila: vitamin C: 12 mg/100 g.
 - Glede na pravila za zaokroževanje iz oddelka 6 živilo vsebuje od 11,5 do 12,4 mg vitamina C/100 g.
- Primer 1) V sklopu uradnega nadzora je ugotovljeno, da je vsebnost vitamina C 9,6 mg/100 g, povezana merilna negotovost pa je $\pm 1,92$ mg/100 g (za to analizo se predvideva 20 % merilna negotovost): $9,6 + 1,92 = 11,52$; to živilo torej ne presega dovoljenega odstopanja glede na merila iz oddelka 5.1
- Primer 2) V sklopu uradnega nadzora je ugotovljeno, da je vsebnost vitamina C $9,5 \text{ mg} \pm 1,9 \text{ mg}/100 \text{ g}$ (za to analizo se predvideva merilna negotovost 20 %): vrednost je torej zunaj spodnje meje razpona dovoljenega odstopanja glede na merila iz oddelka 5.1, zato je treba upoštevati oddelek 2.4, ki podaja primere dejavnikov, ki jih je treba upoštevati, če je izmerjena vrednost zunaj meja dovoljenega odstopanja navedene vrednosti.
- Primer 3) V sklopu uradnega nadzora je ugotovljeno, da je vsebnost vitamina C 17 mg/100 g, kar je znotraj zgornje meje razpona dovoljenega odstopanja glede na merila iz oddelka 5.1; zgornja meja dovoljenega odstopanja je enaka najvišji vrednosti (v tem primeru 12,4 mg), povečani za zgornjo mejo dovoljenega odstopanja za vitamin C iz tabele 3, ki je 50 % (50 % od 12,4 = 6,2); $12,4 + 6,2 =$

18,6 mg/100 g; torej je glede na smernice za zaokroževanje iz oddelka 6 zgornja meja dovoljenega odstopanja enaka 19 mg/100 g.

Primer 4) V sklopu uradnega nadzora je ugotovljeno, da je vsebnost vitamina C 23 mg/100 g, kar je zunaj zgornje meje razpona dovoljenega odstopanja glede na merila iz oddelka 5.1 (glej primer 3 zgoraj); upoštevati je treba oddelek 2.4, ki podaja primere dejavnikov, ki jih je treba upoštevati, če je izmerjena vrednost zunaj meja dovoljenega odstopanja navedene vrednosti.

Primer 4:

- Živilo, za katero je podana trditve, da ima nizko vsebnost maščob, podoben izdelek pa vsebuje 40 g maščob.
- Pogoji za uporabo trditve: v primerjavi s podobnim izdelkom je vsebnost maščob zmanjšana vsaj za 30 %.
- Označba hranilne vrednosti živila: maščobe: 28 g/100 g.
- Glede na pravila za zaokroževanje iz oddelka 6 to živilo vsebuje od 27,5 do 28,4 g maščob/100 g.

Primer 1) V sklopu uradnega nadzora je ugotovljeno, da je vsebnost maščob 29 g/100 g, povezana merilna negotovost je $\pm 0,87$ g/100 g (za to analizo se predvideva merilna negotovost ± 3 %); ta izdelek torej ne presega razpona dovoljenega odstopanja glede na merila iz oddelka 5, saj je ugotovljena vrednost, zmanjšana za povezano merilno negotovost, znotraj sprejemljivega razpona navedene vrednosti; $29 - 0,87 = 28,13$ g/100 g; torej je glede na smernice za zaokroževanje iz oddelka 6 spodnja meja dovoljenega odstopanja enaka 28 g/100 g.

Primer 2) V sklopu uradnega nadzora je ugotovljeno, da je vsebnost maščob $30 \pm 0,9$ g/100 g (za to analizo se predvideva merilna negotovost ± 3 %); vrednost je zunaj zgornje meje razpona dovoljenega odstopanja, saj je ugotovljena vrednost, zmanjšana za povezano merilno negotovost, zunaj sprejemljivega razpona navedene vrednosti: $30 - 0,9 = 29,1$ g/100 g; torej je glede na smernice za zaokroževanje iz oddelka 6 zgornja meja dovoljenega odstopanja 29 g/100 g; upoštevati je treba oddelek 2.4, ki podaja primere dejavnikov, ki jih je treba upoštevati, če je izmerjena vrednost zunaj meja dovoljenega odstopanja navedene vrednosti.

Primer 3) V sklopu uradnega nadzora je ugotovljeno, da je vsebnost maščob 20 g/100 g, kar je znotraj spodnje meje razpona dovoljenega odstopanja glede na merila iz oddelka 5; spodnja meja dovoljenega odstopanja je enaka najnižji vrednosti (v tem primeru 27,5 g), zmanjšani (v skladu s podatki iz tabele 3) za 40 % od 27,5, kar je enako 11 g; $27,5 - 11 = 16,5$ g/100 g, zaokroženo na 17 g/100 g.

Primer 4) V sklopu uradnega nadzora je ugotovljeno, da je vsebnost maščob 16 g/100 g, kar je zunaj spodnje meje razpona dovoljenega odstopanja glede na merila iz oddelka 5 (glej primer 3 zgoraj); upoštevati je treba oddelek 2.4, ki podaja primere dejavnikov, ki jih je treba upoštevati, če je izmerjena vrednost zunaj meja dovoljenega odstopanja navedene vrednosti.

5.2 Navedene vrednosti hranil ali drugih snovi, za katere so podane trditve, toliko presegajo najmanjše količine ali so toliko nižje od največjih količin, določenih v pogojih za uporabo takih trditve, da če se za te navedene vrednosti uporabijo dovoljena odstopanja iz tabele 1 (za živila, ki niso prehranska dopolnila) ali tabele 2 (za prehranska dopolnila), se skupni razpon dovoljenih odstopanj ne prekriva s količinami hranil ali drugih snovi, ki so določene v pogojih za uporabo takih trditve ali navedene vrednosti vitaminov in mineralov, dodanih živilom, toliko presegajo najmanjše količine vitaminov in mineralov, ki morajo biti prisotne v živilih v skladu z določbami iz Uredbe (ES) 1925/2006, da če se za te navedene vrednosti uporabijo dovoljena odstopanja iz tabele 1, se skupni razpon dovoljenih odstopanj ne prekriva z najmanjšimi količinami vitaminov in mineralov, ki jih morajo vsebovati živila v skladu z določbami iz Uredbe (ES) št. 1925/2006.

V tem primeru se uporabljajo dovoljena odstopanja iz tabele 1 za živila, ki niso prehranska dopolnila, in dovoljena odstopanja iz tabele 2 za prehranska dopolnila.

Primer 5:

- Živilo z dodanim vitaminom C in brez podane trditve.

- Najmanjša količina vitamina C v 100 g živila: 15 % priporočenega dnevnega vnosa (80 mg) na 100 g = 12 mg vitamina C/100 g.
- Označba hranilne vrednosti živila: vitamin C: 24 mg/100 g.
- Glede na pravila za zaokroževanje iz oddelka 6 to živilo vsebuje od 23,5 do 24,4 mg vitamina C/100 g.
- Če se uporabijo dovoljena odstopanja za vitamin C iz tabele 1 (–35 % +50 %), dobimo spodnjo mejo dovoljenega odstopanja: najnižja vrednost (23,5), zmanjšana za 35 %; (35 % od 23,5 = 8,225 mg) = 15,275 mg/100 g; torej je glede na smernice za zaokroževanje iz oddelka 6 zgornja meja dovoljenega odstopanja enaka 15 mg/100 g; ta vrednost je večja od najmanjše količine, ki jo mora vsebovati izdelek (12 mg/100 g), zato je treba upoštevati določbe iz oddelka 5.2 in uporabiti dovoljena odstopanja iz tabele 1.
- Zgornja meja dovoljenega odstopanja: najvišja vrednost (24,4), povečana za zgornjo mejo dovoljenega odstopanja za vitamin C iz oddelka 3 tabele 1, ki je 50 % (50 % od 24,4 = 12,2 mg) = 36,6 mg/100 g; glede na smernice za zaokroževanje iz oddelka 6 je zgornja meja dovoljenega odstopanja enaka 37 mg/100 g.
- Če se v sklopu uradnega nadzora ugotovi, da je vsebnost vitamina C:
 - znotraj razpona od 15 do 37 mg/100 g, je ta izdelek znotraj razpona dovoljenega odstopanja glede na merila iz oddelka 5.2;
 - med navedeno vrednostjo in spodnjo mejo dovoljenega odstopanja, je treba preveriti skladnost z oddelkom 2.3;
- – zunaj razpona od 15 do 37 mg/100 g, je treba upoštevati oddelek 2.4, ki podaja primere vidikov, ki jih je treba upoštevati, če je izmerjena vrednost zunaj meja dovoljenega odstopanja navedene vrednosti.

5.3 Navedene vrednosti hranil ali drugih snovi, za katere so podane trditve, toliko presegajo najmanjše količine ali so toliko nižje od največjih količin, določenih v pogojih za uporabo takih trditev, da če se za te navedene vrednosti uporabijo dovoljena odstopanja iz tabele 1 (za živila, ki niso prehranska dopolnila) ali tabele 2 (za prehranska dopolnila), se skupni razpon dovoljenih odstopanj prekriva s količinami hranil ali drugih snovi, ki so določene v pogojih za uporabo takih trditev ali navedene vrednosti vitaminov in mineralov, dodanih živilom, toliko presegajo najmanjše količine vitaminov in mineralov, ki morajo biti prisotne v živilih v skladu z določbami iz Uredbe (ES) 1925/2006, da če se za te navedene vrednosti uporabijo dovoljena odstopanja iz tabele 1, se skupni razpon dovoljenih odstopanj prekriva z najmanjšimi količinami vitaminov in mineralov, ki jih morajo vsebovati živila v skladu z določbami iz Uredbe (ES) št. 1925/2006.

Če so za hranila ali druge snovi podane prehranske in zdravstvene trditve, se v tem primeru za najmanjše ali največje količine hranil ali drugih snovi, za katere so podane trditve, kot je določeno v pogojih za uporabo takih trditev, uporabi celoten razpon dovoljenih odstopanj, ki je določen v delu tabele 3 za „stran 1 dovoljenega odstopanja“.

Za vitamine in minerale, dodane živilom, kot določa Uredba (ES) št. 1925/2006/ES, se za najmanjše količine vitaminov in mineralov, ki jih morajo vsebovati živila v skladu z določbami iz Uredbe (ES) št. 1925/2006, uporabi celoten razpon dovoljenih odstopanj, ki je določen v delu tabele 3 za „stran 1 dovoljenega odstopanja“.

Razponi dovoljenih odstopanj iz oddelka 5.3 vključujejo merilno negotovost, povezano z izmerjeno vrednostjo. Zato pri odločanju, ali je izmerjena vrednost v skladu z navedeno vrednostjo, ni treba upoštevati dodatnih stopenj merilne negotovosti.

Primer 6:

- Živilo v trdnem stanju, za katero je podana trditev, da ima nizko vsebnost sladkorjev.

- Pogoji za uporabo trditve: največ 5 g sladkorjev na 100 g.
- Označba hranilne vrednosti živila: sladkorji: 4,1 g/100 g.
- Glede na pravila za zaokroževanje iz oddelka 6 to živilo vsebuje od 4,05 do 4,14 g sladkorjev/100 g.
- Če se uporabijo dovoljena odstopanja za sladkorje iz tabele 1 (± 2 g), dobimo zgornjo mejo dovoljenega odstopanja: najvišja vrednost (4,14), povečana za 2 g = 6,14 g/100 g, torej je glede na smernice za zaokroževanje iz oddelka 6 zgornja meja dovoljenega odstopanja enaka 6,1 g/100 g; razpon dovoljenega odstopanja iz tabele 1 se tako prekriva z največjo količino, ki je 5 g sladkorjev na 100 g v skladu s pogoji za podano trditev. Zato za ta primer veljajo določbe iz oddelka 5.3; za največjo količino sladkorjev, določeno v pogojih za uporabo trditve (5 g), se uporabi skupni razpon, določen v delu tabele 3 za stran 1 dovoljenega odstopanja (-4 g). Glede na smernice za zaokroževanje iz oddelka 6 je zgornja meja dovoljenega odstopanja enaka 5,0 g, spodnja meja dovoljenega odstopanja pa 1,0 g.
- Če se v sklopu uradnega nadzora ugotovi, da je vsebnost sladkorjev:
 - – znotraj razpona od 1,0 do 5,0 g/100 g, je ta izdelek znotraj razpona dovoljenega odstopanja glede na merila iz oddelka 5.3;
 - – zunaj razpona od 1,0 do 5,0 g/100 g, je treba upoštevati oddelek 2.4, ki podaja primere vidikov, ki jih je treba upoštevati, če je izmerjena vrednost zunaj meja dovoljenega odstopanja navedene vrednosti.

5.4 Podana je trditev o hranilih in drugih snoveh, ki navaja vrednost, ki je večja od najmanjše količine ali nižja od največje količine, določene v pogojih za uporabo takih trditev

V tem primeru se uporabijo določbe iz oddelka 5.1, da se zagotovi, da prehranske in zdravstvene trditve ne zavajajo potrošnikov.

Primer 7:

- Živilo, za katero je podana trditev, da ima visoko vsebnost prehranske vlaknine in da vsebuje 12 g prehranske vlaknine na 100 g, vsebuje pa le 2 g vlaknine na 100 kcal.
- Pogoji za uporabo trditve: najmanj 6 g prehranske vlaknine/100 g.
- Označba hranilne vrednosti živila: prehranska vlaknina: 12 g/100 g.
- Glede na pravila za zaokroževanje iz oddelka 6 to živilo vsebuje od 11,5 do 12,4 g prehranske vlaknine/100 g.
- V trditvi je navedena količina prehranske vlaknine, ki presega najmanjšo količino, določeno v pogojih za uporabo take trditve (6 g/100 g). Zato za ta primer veljajo določbe iz oddelka 5.4, kar pomeni, da se uporabi oddelek 5.1.

Primer 1) V sklopu uradnega nadzora je ugotovljeno, da je vsebnost prehranske vlaknine 9,6 g/100 g, povezana merilna negotovost pa je $\pm 1,92$ g/100 g (za to analizo se predvideva merilna negotovost 20 %), $9,6 + 1,92 = 11,52$ g, z merilno negotovostjo lahko pojasnimo, zakaj je ugotovljena vrednost nižja od navedene vrednosti; to živilo torej ne presega razpona dovoljenega odstopanja glede na merila iz oddelka 5.1.

Primer 2) V sklopu uradnega nadzora je ugotovljeno, da je vsebnost prehranske vlaknine $8,1 \text{ g} \pm 1,62$ g/100 g (za to analizo se predvideva merilna negotovost 20 %), $8,1 + 1,62 = 9,72$ g: vrednost je torej zunaj spodnje meje razpona dovoljenega odstopanja glede na merila iz oddelka 5.1, zato je treba upoštevati oddelek 2.4, ki podaja primere dejavnikov, ki jih je treba upoštevati, če je izmerjena vrednost zunaj meja dovoljenega odstopanja navedene vrednosti.

Primer 3) V sklopu uradnega nadzora je ugotovljeno, da je vsebnost prehranske vlaknine 14,5 g/100 g, kar je znotraj zgornje meje razpona dovoljenega odstopanja glede na merila iz oddelka 5.1; zgornja meja dovoljenega odstopanja je enaka najvišji vrednosti (v tem primeru 12,4 g), povečani za zgornjo mejo dovoljenega odstopanja za prehranske vlaknine iz tabele 3, ki je +40 % (40 % od 12,4 = 4,96); $12,4 + 4,96 = 17,36$ g/100 g; torej je glede na smernice za zaokroževanje iz oddelka 6 zgornja meja dovoljenega odstopanja enaka 17 g/100 g.

Primer 4) V sklopu uradnega nadzora je ugotovljeno, da je vsebnost prehranske vlaknine 18,1 g/100 g, kar je zunaj zgornje meje razpona dovoljenega odstopanja glede na merila iz oddelka 5.1 (glej primer 3 zgoraj); upoštevati je treba oddelek 2.4, ki podaja primere dejavnikov, ki jih je treba upoštevati, če je izmerjena vrednost zunaj meja dovoljenega odstopanja navedene vrednosti.

6. SMERNICE ZA ZAOKROŽEVANJE PRI OZNAČBAH HRANILNE VREDNOSTI ŽIVIL

Smernice za zaokroževanje spadajo med dejavnike, ki vplivajo na določanje dovoljenih odstopanj, vključno s številom signifikantnih števk ali decimalnih mest, da ne bi prišlo do napačnih stopenj natančnosti. Smernice za zaokroževanje navedenih vrednosti je treba upoštevati pri presoji, ali je vrednost, ki so jo nadzorni organi izračunali z analizo, znotraj meja dovoljenega odstopanja.

Na primer, na osnovi smernic za zaokroževanje lahko navedena vsebnost beljakovin, ki je 12 g (ni trditve o beljakovinah), predstavlja vrednost, izračunano ali pridobljeno z analizo, v razponu od 12,4 g do 11,5 g.

- Dovoljeno odstopanje je treba uporabiti za zgornjo in spodnjo mejo vrednosti, ki jih lahko zaokrožimo na navedeno vrednost, v tem primeru 12,4 g in 11,5 g.
- V tem primeru je dovoljeno odstopanje iz oddelka 3 enako $\pm 20\%$, zato dovoljeno odstopanje na zgornji strani izračunamo tako, da 12,4 g povečamo za 20 %, s tem pa dobimo vsoto 14,88 g, ki jo zaokrožimo na 15 g.
- Če je količina, ugotovljena s pomočjo analize, enaka 15 g, je vsebnost znotraj meja dovoljenega odstopanja, 16 g pa presega dovoljeno odstopanje.

Drug vidik smernic za zaokroževanje je povezan s količinami hranil, ki se lahko štejejo za zanemarljive in se jih zato lahko navede kot „0“ ali kot „< x g“, kot je navedeno v tabeli 4, ki določa vrednosti za „x“ za določena hranila. Druga možnost je, da se vsebnost označi kot „vsebuje zanemarljive količine ...“

Tabela 4: Smernice za zaokroževanje za označbe hranilnih vrednosti pri označevanju hranilne vrednosti živil

Prehranski element	Količina	Zaokroževanje
Energijska vrednost		na najbližji 1 kJ/kcal (brez decimalk)
Maščobe*, ogljikovi hidrati*, sladkorji*, beljakovine*, prehranske vlaknine*, polioli*, škrob*	≥ 10 g na 100 g ali ml	na najbližji 1 g (brez decimalk)
	< 10 g in $> 0,5$ g na 100 g ali ml	na najbližji 0,1 g
	ni zaznavne količine ali koncentracija je $\leq 0,5$ g na 100 g ali ml	navede se lahko „0 g“ ali „< 0,5 g“
Nasičene maščobne kisline*, enkrat nenasičene maščobne kisline*, večkrat nenasičene maščobne kisline*	≥ 10 g na 100 g ali ml	na najbližji 1 g (brez decimalk)
	< 10 in $> 0,1$ g na 100 g ali ml	na najbližji 0,1 g
	ni zaznavne količine ali koncentracija je $\leq 0,1$ g na 100 g ali ml	navede se lahko „0 g“ ali „< 0,1 g“
Natrij	≥ 1 g na 100 g ali ml	na najbližji 0,1 g
	< 1 g in $> 0,005$ g na 100 g ali ml	na najbližji 0,01 g
	ni zaznavne količine ali koncentracija je $\leq 0,005$ g na 100 g ali ml	navede se lahko „0 g“ ali „< 0,005 g“
Sol	≥ 1 g na 100 g ali ml	na najbližji 0,1 g
	< 1 g in $> 0,0125$ g na 100 g ali ml	na najbližji 0,01 g
	ni zaznavne količine ali koncentracija je $\leq 0,0125$ g na 100 g ali ml	navede se lahko „0 g“ ali „< 0,01 g“
Vitaminski in minerali	vitamin A, folna kislina, klorid, kalcij, fosfor, magnezij, jod, kalij	3 signifikantne številke
	vsi drugi vitamini in minerali	2 signifikantni številki

* ne velja za podkategorije